

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

VOL XXV

Kaina 3c

Chicago, Ill., Antradienis, Spalių-October 11 d., 1938

No. 239

Rusų Aviatoriai Kolloja Pulkininką Lindberghą

VADINA LINDBERGHĄ MELAGIUM, FAŠISTŲ TARNU

Lindbergh pranešęs, kad Vokietijos oro galybė esanti lygi Rusijos, Britanijos, Francuzijos ir Čekoslavakijos bendroms jėgoms

MASKVA, Sovietų Rusija, oro pajėgas. Tie pranešimai paspalio 10. — Vieniulika žymiausių Sovietų Rusijos aviatorių pirmadienį, dienrašty "Pravda", karčiai pasmerkę garsųjį Amerikos lakuną, pulkininką Charles Lindberghą. Išvadino jį melagium ir fašistų tarnu. Apkaltino, kad Lindbergh pats turis fašistinių palinkimų ir kad jis suteikęs Britanijos premjerui Chamberlainui argumentų Čekoslovakijai parduoti.

Sovietų aviatorių ataka, atrod, yra paremta dviejų Londono dienraščių pranešimais ir dalinai gandai, jogei Lišbergh kritiškai žiuri į Rusijos

Pasak šių nepatvirtintų pranešimų, Lindbergh pareiškęs, kad Vokietijos vienos oro galybė esanti lygi bendroms Britanijos, Francuzijos, Rusijos ir Čekoslavakijos oro pajėgoms. Lindbergho pranešimas suvaidinęs svarbų vaidmenį Čekoslovakijos kryžyje. Dėl jo rusai dabar ir kolioja Lindberghą melagium ir fašistų tarnu.

Ataką prieš Lindberghą pasirašo rusų aviacijos garsenybės — Vasily Molokov, Michail Kokinaki, Gromov, Čalkov ir kiti.

FRANCUZIJA NUSITEIKUS ATIDUOTI ISPANIJĄ FRANKUI

PARYŽIUS, Francuzija, spalio 10. — Pranešama, kad Francuzijos finansieriai pasiūlė Ispanijos sukilėlių vadui, generolui Franco, didelę paskolą. Paskolos tikslas esąs atgauti tam tikrą metalą — pyrites, o taipgi užtikrinti Franko laimėjimą.

Kitais pranešimais, premje-

ras Daladier priėmęs pažiūrą, jogei karas Ispanijoje turi būti sulaukytas bet kokia kaina. Sakoma, kad gal but ir premjeras Daladier yra pasiruošęs padėti Frankui laimėti, arba padalinti Ispaniją, paliekant Franko kontrolėj turtingus mineralus, kuriais ypatingai svetimšaliai yra susidomėję.

Chamberlain sumušė Hitlerį

PRINCETON, N. J., spalio 10. — Pirmamečiai studentai Princeton universitete balsavo klausimą, kas yra didžiausias pasauly iš gyvenančių žmonių. Atsakymai parodė, kad Chamberlain ir Hitler. Bet Chamberlain "sumušė" Hitlerį, nes gavo vieną balsą daugiau, negu Hitleris, taigi jis ir pasiliko "didžiausias".

Tai buvo Amerikos universiteto studentų balsavimas.

Brophy kritikuoja Greeną

NEWARK, N. J., spalio 10. — Sekmadienį čia pasibaigė New Jersey valstijos CIO konvencija. John Brophy, konvencijai baigiantis, masiniame mitinge pareiškė, kad William Green, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, eina rankas už rankos su samdytoja nusistačiusiais prieš unijas. Taip Green, kaip ir priešingai unijos samdytojai reikalauja Wagnerio Darbo Santykių Akta pataisyti.

Chicago ir apelinkei federalio oro biuras šiai dienai pranešauja:

Giedra; šilta; saulė teka 5:25, leidžiasi 5:17 valandą

7,000 Nash darbininkų sugriš darban

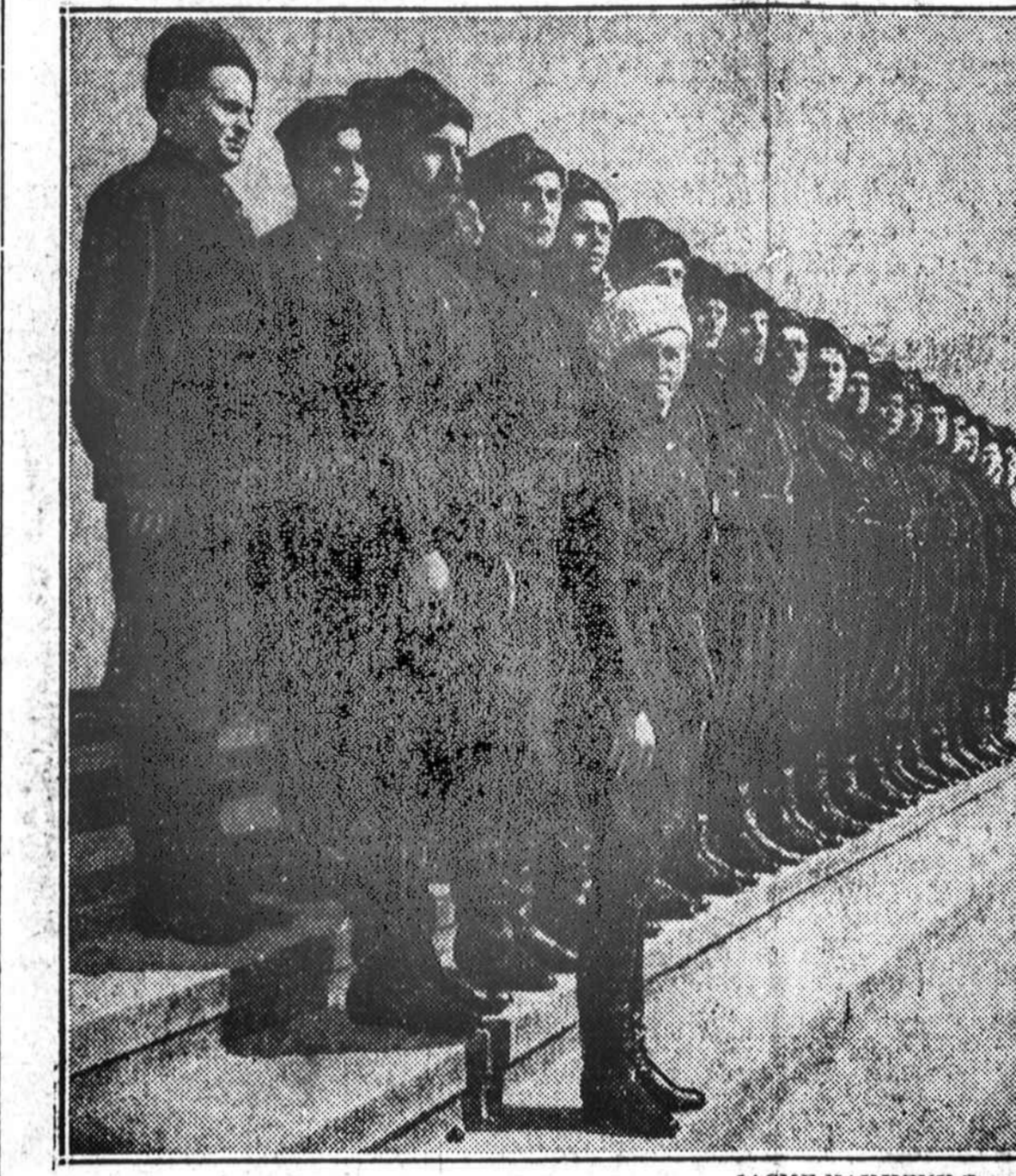
RACINE, Ws., spalio 10. — Automobilių darbininkų unijos vice-prezidentas Richard Frankenstein paskelbė, kad unija ir Nash-Kelvinator kompanija suderėjo dėl darbo sąlygų, ir dirbtuvės neužilgo bus atidarytos. Numatoma, kad 7,000 bus priimti darban.

Čekai atiduoda du miestelius vengrams

KOMAROM, Čekoslovakija, spalio 10. — Čekoslavakų dekybose su vengrais sekmadienio vakare čekoslovakai šūtko atiduoti vengrams miestelius Polysas ir Bartolarjauhely. Čekoslovakija paleis iš kalėjimų politinius kalinius vengrus ir iš armijos paleis vengrus kareivius.

Atsisakė peržiūrėti Mooney bylą

WASHINGTON, D. C., spalio 10. — Jungt. Valstijų Vyriausias teismas pirmadienį atsisakė peržiūrėti Thomas Mooney prašymą paleisti jį iš San Quentin kalėjimo, kur jis sėdi pasmerktas kalėti visą amžių. Teisėjai Black ir Reed nesutiko su teismo daugumos sprendimu. Mooney advokatas pasakė laikraštiniams, kad kova Mooney'ui išlaisvinti dar nepasibaigus.

ATVYKSTA CHICAGON — Štai muzikos mėgėjams maloni žinia — Chicagon vėl atvyksta garsus Dono Kazokų Choras. Jis čia bus spalio 23 d., ir išpildys du koncertus Civic Opera rumuose. Bilietai yra nuo 83 centų iki \$3.30. Juos galima gauti Naujienose. Užsakymus galima duoti telefonu, laišku ir asmeniškai.

Prezidentas užgyrė subvėjo Chicagai projektą

WASHINGTON, D. C., spalio 10. — Prez. Rooseveltas pirmadienį užgyrė požeminių kelių Chicagoy projektą. Dabar dar mēras Kelly ir WPA administratorius Ickes derasi dėl federalės valdžios sąlygų. Laukiama, kad jie susitakys į porą ar trejetą dienų.

Nevada apsiginklavo "priešus" kovoti

VERDI, Nevada, spalio 10. — Šerifas Ray Root pasamdė 150 pagalbininkų sau. Apginklavo juos ir įsakė šauti — tikslu vietoj nušauti — CIO narius, jei jie iš San Francisco mėgins pasiekti šią apylinkę.

Kodėl duota šis įsakymas? Isbell Construction kompanija gavo kontraktą padaryti platusnį šioj apylinkėj vieškelį ir pataisyti jo patalą. Ryšium su numatytais darbais pasklido gandas, jogei CIO mėgins darbininkus organizuoti. Todėl ir šaudyti įsakymas duotas.

CIO atstovas San Francisco mieste pareiškė, kad jo organizacijos nariai nė neketino vykti į Nevadą. O gandą apie CIO "užpludimą" veikiausiai paleido Isbell kompanija, norėdama terorizuoti savo darbininkus.

Kinai užmušė 20,000 japonų

HANKOW, Kinija, spalio 10. — Kinijos armijos vadovybė pirmadienį paskelbė, kad trijų dienų mušio pasėkoj kinai sunaikino tris pilnas japonų divizijas — 20,000 vyrų — prie Teian, 130 mylių atstumoju nuo Hankowo. Kiti pranešimai sak, kad japonų čia žuvo tik 10,000.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ VISUR

● PRAHA, Čekoslovakija, spalio 10. — Hitleris, užėmęs žymią Čekoslovakijos dalį, dabar reikalauja, kad čekoslovakai tuojau nutrauktų sąjungą su Rusija ir Francuzija.

● KAUNAS, Lietuva, spalio 10. — 120 Vokietijos žydų turistų, lankusių Lietuvą šių vasarą, nebenori grįžti iš Lietuvos į Vokietiją. Lietuvos žydai renka aukas šiem žydams išvažiuoti į pietų Ameriką.

● BRUSSELS, Belgija, spalio 10. — Belgijos pasažierinis lėktuvas sudužo ties Soest, Vokietijoje. Žuvo 16 vokiečių pasažierių ir keturi lėktuvo tarnautojai belgai.

Kaltina komunistus dėl riaušių Vienoj

VIENA, Austrija, spalio 10. — Nacių partijos atstovas pareiškė, kad dėl užpuolimo ant kardinolo Innitzerio rumų pareitą šeštadienį ir dėl demonstracijos sekmadienį esą kalti ne naciai, bet komunistai, prieš kuriuos Innitzer neatlaidžiai kovojo Austrijos respublikos laikais.

Organizuos pasaulio moterų partiją

DETROIT, Mich., spalio 10. — Nacionalė Moterų Partija, savo dvimetinė konvencija baigdama, nutarė organizuoti Pasaulio Moterų Partiją, su centru Genevoj. Naujosios partijos tikslas bus padėti moterims visose šalyse iškovoti tokias teises, kokias turi Jungt. Valstijų moterys.

Iš Lietuvos

LIETUVOS IZDAS IŠPIRKO 1936 METŲ VIDAUS PASKOLOŠ DALĮ LAKŠTU.

KAUNAS, spalio 4 dien. įvykdytas 1936 metų vidaus paskolos lakštų pirmasis tiražas. IZdas lakštų išpirko 1,666,700 litų sumoje.

KLAIPEDOS SEIMELIS PRIĖMĖ GUBERNATORIAUS VETUOTUS ĮSTATYMUS.

KLAIPEDA, spalio 6 dien. — Seimelis vėl priėmė tris Gubernatoriaus anksčiau vetuotus įstatymo projektus.

PAKEISTAS PREZIDENTUI RINKTI ĮSTATYMAS.

KAUNAS, spalio 7 dien. — Vyriausybė priėmė Valstybės Prezidentui rinkti įstatymo pakeitimą, pagal kurį vietoję ypatingų tautos atstovų Prezidentą rinks tautos atstovai.

PAŠALPA UŽ LIETUVOS LAISVĖ PIRMŲJŲ ŽUVSIŲJŲ GIMINEMS.

KAUNAS, spalio 7 dien. — Vyriausybė paskyrė pirmoją žuvusio "karmininko" Juozapavičiaus ir kareivių Lukšio giminėms po 1000 litų pašalpos.

ZYMUS SVEČIAS IŠ LIETUVOS.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse jau porą savaitių viešai ats. Generalas M. Pečiulionis. Jis yra Kaune esančios "Amerikos Lietuvių Akcinės Bendrovės" Lietuvoje atstovaujantis Fordo ir kitas firmas, vyr. direktorius. Dėl žymiai padidėjusio automobilų skaičiaus Lietuvoje, jo vadovaujama bendrovė ruošiasi išplėsti savo automobilų dirbtuves ir gaminti kai kurias atsargines automobilijų dalis. Tuo tikslu jis atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes ir vedė derybas Detroito, Akrone (padangų reik.), Providence, New Yorke ir kitur.

Kad sutaupyti laiko, ats. gen. Pečiulionis naudojami oro linijomis. Kaip maloniai svečias buvo nustebintas, sutikęs, grįždamas iš Detroito, orlaivyje "stiuardėse" lietuvių p-lę Antaniną Andriulį, kuri pulkiniai kalbėjo lietuviškai ir pareiškė, kad be jos, tarp New Yorko ir Čikagos "Amer. Airlines" orlaiviais skraidoma ir kielietuvaitė, p-lė Gudaitytė.

Gen. Pečiulionis išvyksta Lietuvos spalio 12 d. Prancuzijos linija.

New York City 1938/X/8 dien.

● Rytprusių spauda pranešė, kad po vietovardžio suvokietinimo, dabar padarytas ir upei bei ežerų vardų pakeitimas. Šešupė dabar vadinama Ostrus, Tilželės upė gavo dabar vardą Tilso, o Krutina — Krutiner Fluss. Be to, naujus vardus gavo ir kai kurios mažesnės upės bei ežerai.

VĖL DEMONSTRAVO PRIEŠ INNITZERĮ

RIAUŠES LOSIA PALANKIAI KATALIKŲ BAZNYČIOS AUTORITETUI

VIENA, Austrija, spalio 10. — Pereitą šeštadienį naciai užpuolė Austrijos kardinolo Innitzerio rumus. Išdaužė langus, sulaužė ir sudegino kai kuriuos kardinolo rakandus.

Sekmadienį Hitlerio jaunuomenės būriai vėl surengė demonstraciją ties Innitzerio rumais. Bet policija laikė juos toliau nuo trobšio. Jaunuomenė mušė būbūnus, dainavo karių dainas ir šaukė: "Kur tinka Innitzeriui vieta? Dachau!"

Dachau yra Vokietijos koncentracijos stovykla.

Tačiau ataka prieš kardinolo rumus šeštadienį išjudino Austrijos katalikus. Daugiau

kyba yra ugdoma.

REIKALAUJA, KAD LEWIS PASITRAUKTŲ IŠ CIO

HOUSTON, Texas, spalio 10. — Amerikos Darbo Federacijos rezolucijų komisija padarė pranešimą pirmadienį. Pranešimas sako, kad Federacija negali vienytis su CIO, jeigu John Lewis pašiliks CIO eilėse. "Mes negalime taikytis ir nesitaikysime su diktatura arba su komunistų vadovybe", pareiškia raportas.

TRUKSTA GYVENAMŲ BUTŲ.

PALANGA. — Artinantis žiemai daugelis Palangos pdegelių pradėjo rupintis žiemai butų.

Butų žiemai Palangoje maža, nes visos vietos yra tik vasarnamiai, tai daugelis gyventojų išvažinėja į kitus artimesnius miestelius kaip pav., Kretingą, Darbėnus ir kt.

DIDELĖ STATYBA.

PALANGA. — Pasibaigus vasaros sezonui ir išplanavus vasarvietę, prasidėjo didelė statyba. Daugiausia statoma mūrinių namų, iš kurių du jau baigiami, tai naujieji pradžios mokykla ir autobusų stotis, kurie iki spalio mėn. bus galutinai baigti.

Pradžios mokyklos rumai bus vieni moderniausių Palangoje. 4 aukštų, kuriuose bus 26 m ilgio salė. Taip pat bus ir valgykla. Mokyklos rumus stato rangovai Gurvičius ir Juodevičius.

Autobusų stoties rumus stato rangovas Stokkus. Rumų planą sudarė inž. Vizbaras. Bendrai Palangoje dabar prie visų statybos darbų dirba per 500 darbininkų.

REKORDINIS SVEČIŲ SKAIČIUS.

PALANGA. — Šią vasarą Palangą aplankė rekordinis svečių skaičius. Svečių užregistruota nuo gegužės mėn. 1 d. iki rugsėjo mėn. 6 d. 8311 prieš pereitą metų 8261 skaičių.

Danzigas išspręs savo likimą

LAISVAS DANZIGO MIEŠTAS, spalio 10. — Nacių vadas Albert Forster, kalbėdamas sekmadienį Danzigo, nacių grupių lyderiams pareiškė, kad Danzigas išspręs savo likimą. Pasak Forsterio, 70 Danzigo parlamento narių, iš viso skaičius 72 narių, priklauso nacių partijai.

Praeity Danzigas buvo Vokietijos dalimi. Pasaulio karo pasėkoj jis tapo paskelbtas nepriklausomiu miestu, bet Tautų Sąjungos priežiuroj. Danzigas, kartu vadinamu Danzigo karo doriaum, šiuo laiku yra Lenkijos priėjimas prie jūros.

Britai nutarė likviduoti arabų riaušes

JERUZALĖ, Palestina, spalio 10. — Britanijos valdžia įsakė didesniam kariuomenės skaičiui vykti į Palestiną. Artimej ateity Palestinoj bus apie 21,000 Britanijos karių. Manoma, kad to skaičiaus karių ištęks arabų riaušims likviduoti.

Dabar SEKMADIENIAIS Naujienų Raštinė BUS ATIDARYTA

NUO 9 VAL. RYTO IKI 1 VAL. POPIET.

KITOMIS DIENOMIS — ATIDARYTA NUO 8 V. RYTO IKI 8 V. VAKARO —NAUJIEŲ ADM.

DZUKŲ SOSTONĖ—ALYTUS KEIČIA VEIDA

Senas Alytus neturi nei pramonės nei didesnės prekybos. Jis šimtmečiais tarnavo smulkiam Dzukijos krašto reikalams kartu budamas šios vietovės sostine. Miestą į dvi puses dalija sraunus Nemunas su aukštais krantais ir gajais mišynais. Alytus yra du jungtiniai miestai: Alytus "I" ir Alytus "II". Alytus "I" yra senasis miestas su atskirais papročiais ir kitais šūvalkioje veikiančiais Napoleono kodekso įstatymais. Čia atskirus patogumus turi vekseliai besiverčiantieji prekybininkai, bet tas šiai miesto daliai nieko gero neduoda. Dabar einama prie įstat. suvienodinimo. Iš šios pusės išsikraustė visos įstaigos ir stambeni prekybos įmonės. Iš čia išsikraustė ir paskutinė stambesnė įstaiga — Apskr. s-bės laikoma liginė. Senasis Alytus "I" netik kad neauga, bet diena po dienos nyksta ir mažėja. Šiandien viskas organizuojasi, auga ir bujoja Alytuje "II",

Atėjo Nauja Kultura No. 8

TURINYS:
Gamtiniai moralės principai — P. H. Holbach.
Astronomijos tikslas ir reikšmė — Dr. V. Mejeris.
Kalendoriaus reforma — V. A. Rosovskaja.
Žingsniai prie tėvo kapo—Julmis. Martui Andersen Nexone—O. Breivė. Lidija Mursija—Julmis.
Apžvalga ir Populiaris Mokslas ir t. t.

KAINA 45 CENTAL.
Galima gauti
NAUJIENOSE
1739 S. HALSTED ST., CHICAGO.

kuris plečiasi ir statosi kaunišku tempu. Ši miesto dalis, sudaranti centrą, gyvai yra susijusi su besiseigančiu kurortu. Kurortas ir naujasis miestas steigiasi gražiai, planingai taip, kaip reikalauja šių dienų pasiektą technika ir tobulumai. Naujosios gatvės plačios, tiesios, visose vidurinė kelio dalis pravedama su alėjomis jas apšondinant medeliais ir paruošiant šaligatvių pravedimui.

Alytus, kiek statyba, tiek ir gyventojų skaičiumi auga. Dabar Alytuje priskaitoma apie 10,000 gyventojų. Visa tai į bendrąjį gyvenimą įneša naujus reikalavimus ir didesnius darbus. Vien miesto tvarkymui šiemet biudžete numatyta 110,000 Lt. Prie viešųjų darbų šiuo laiku dirba per 200 darbininkų. Didžiąją viešųjų darbų dalį šiuo laiku sudaro gatvių tvarkymas. Pastaciūis kar. Juozapavičiaus vardo tiltą, iš pagrindų pertvarkoma Vilniaus gatvė, kur daromi dideli žemės nukasimo darbai. Gatvė pergrindžiama tašytais akmenimis su cementiniu pagrindu. Be gatvių tvarkymo šiuo laiku miesto savivaldybė stato dvi dideles pradžios mokyklas. Jų viena bus murinė, kita — medinė su visais higienos reikalavimais: vandentiekis, kanalizacija ir t.t. Jų statyba miesto s-bei kaštuos apie 180,000 Lt. Miestas jau turi 1935 m. statytą neblogą skerdyklą, kurios statyba kaštavo 120,000 Lt.

Dzukijos kraštas del žemių nederlingumo žinomas kaip vienas iš neturtingesniųjų. Per neturtą ne iš blogos valios atsira-

randa nemažai elgetaujančių ar šiaip paramos reikalingų žmonių, tat Alytui netaip lengvai yra sprendžiamas socialinis klausimas. Alytuje elgetavimas yra griežtai draudžiamas, — šio įsakymo neprisilaikantieji yra baudžiami. Elgetų nubausti pinigine lausme yra bergėžias darbas, todėl čia neišvengiama areštas. Taip klausimą sprendžiant Dzukijoje neteko matyti nė vieno elgetos. Čia nėra turtuolių, bet kiekvienas dzukas yra pamilęs, kad ir menkiausia nuosavybė. Jeigu prie jo trobelės auga keli lepsiūi, jis jų koja nenuspirs, bet išugdys ir sunaudos kaip gerą daržovę. Dzukai grybais minta apskritus metus, juos naudoja ir namų apyvokos reikalams, pav.: jei nėra deguto, lepsiū tinka ir mediniams ratams patepti. Per vietos žmonių kuklumą ir pačiame Alytaus mieste socialiniai reikalai sprendžiami geriau, negu turtinguose apskrųjų miestuose. 10% viso miesto s-bės biudžeto skiriama socialiniams reikalams. Per 100 senelių su linkama globa ir išlaikymu turi nuolatinį prieglobstį elgatnamuose, kuriuos aptarnauja Labdarių d-ja. Darbininkų vaikams globoti mieste veikia trys vaikų darželiai. Juose laisvai telpa viso miesto mažiau pasiturinčiųjų vaikai. Be šios organizacijos šelpiami ir pavieni asmenys. Jiems į namus duodama maistas, kuras ir kitos naturalios pašalpos. Visiems šiems reikalams skiriama suma sudaro 42,000 Lt. Be šios sumos, išskiriant žydus, visi gyventojai apdėti socialiniams reikalams mokesčiais, kurie imami su tam tikra nuožūra nuo 1 iki 1,5%. Žydai nuo šio mokesčio atsiskakė ir savo tautiečių reikalais rupinasi patys betarpi.

Alytaus miestą apšviečia privačių asmenų laikoma elektros stotis. Jų koncesija baigsis tik 1942 m. šviešos tarifas pagal sutartį skaitomas toks pat kaip Kaune t. y. 82 ct. už kw. Stotis per metus pagamina apie 0,5 mil. kw. Koncesijai pasibaigus numatoma, kad stočių išpirks miesto s-bė. Miesto gatvės geru apšvietimu nepasizymi, Alytų kaip kurortui ir pirmaeiliam miestui tuo reikėtų susirupinti.

Artimesniu laiku Alytuje numatoma netoli geležinkelio stoties pastatyti didelį turistinį viešbutį, kurio statyba numatoma skirti per 0,5 milijono litų. Viešbutis bus liuksusinis su visais europiejiškais įrengimais. Be 40 kambarių keleiviams bus įrengta restaurana ir kelios salės įvairioms pramogoms. Ši statyba dzukų darbininkų laukiama. Jos itin laukia mūrininkai, kurie prie gausios kurorto medinės statybos tegausna labai menkus darbus su dar menkesniu atlyginimu.

Alytaus veidas keičiasi iš pat pagrindų. Kurorto rajone kalnuotos ir duobėtos gatvės šiandien paverstos į gražiausias alėjas. Taip sutvarkyta ir centrinė Pulko g-vė, o Vilniaus gatvėje vykdomi pagrindiniai jos reformavimo darbai. Po didelių žemės nukasimo darbų daugelis mūro namų pakibo ore. Jiems dedami nauji pamatai ir krautuvės. Gatvės tvarkymas iššaukė namų reformą, kurių savininkams atsirado nenumatytos išlaidos, o darbininkams — netikėtas darbas ir šoki toki uždariai. Toks gatvių tvarkymas palietė visą senąjį ir naująjį Alytų.

Alytus kiek išsiplėtė ir pagražėjo, tiek pasidarė žinomesnis kaip kurortinis miestas. Šis jo augimas Birštonui sudaro rimtą pagrindą netekti žymesnio svečių skaičiaus ir viso populiarumo kokį iki šio laiko turėjo. Apie Alytų kaip apie kurortą rašome atskirai.

Alytus yra ne tik Dzukijos sostinė, bet ir pažangiosios visuomenės centras. Čia kultūri-

NAUJAS AMBASADORIAUS RIU AMERIKAI — Ken-suke Horinouchi, buvęs Japonijos užsienio reikalų ministras, paskirtas Japonijos ambasadoriumi Amerikai. Vienu laiku jisai buvo generaliu konsulu New Yorke.

nis gyvenimas plačiau išsivystęs ir yra parodęs daug gražių bendromis pajėgomis atliekamų darbų. Neturtas šio krašto žmonėse yra išugdęs nuoširdumą, nepaprastą darbštumą, vieno kilam atjautimą ir atjūrumą. Šias dzukų teigiamybes gali pastebėti kiekvienas, kuriam tenka čia atsilykinti.

Skelbiniai Naujienose duoda naudą dëlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDŲJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Tel. LAFAYETTE 0727

Dyškai koplyčios visose Chicagos dalyse

Klauskite mūsų Lietuvių radio programų seštadienio vakarais 7 val. vakaro iš W. H. F. C. stoties (1420 K.)—Pranešėjas P. SALTIMERAS.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI Chicago, Cicero Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos		Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
P. J. RIDIKAS	3354 So. Halsted Street	YARDS 1419
I. J. ZOLP	1646 West 46th Street	Phone Yards 0781 Yards 0782
S. P. MAŽEIKA	3319 Lituania Avenue	Yards 1139 Yards 1138
LACHAWICZ IR SUNUS	2314 West 23rd Place	Phone Canal 2515 SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270
ALBERT V. PETKUS IR EUDEIKIS	4704 So. Western Ave.	Phone Virginia 0883
ANTANAS M. PHILLIPS	3307 Lituania Avenue	Phone Yards 4908
ANTHONY B. PETKUS	6834 So. Western Ave. 1410 South 49th Court	Phone Grovehill 0142 Cicero Phone Cicero 2109
J. LIULEVIČIUS	4348 So. California Avenue	Phone Lafayette 3572

JUOKAI

DIRBO IR NEDIRBO

Vienos įstaigos tarnautojas kreipėsi į savo viršininką, prašydamas padidinti atlyginimą.

—Ar daug jus dirbate, Jurgaiti — klausia viršininkas.

—Aš dirbu kaip jautis!

—Pažiūrėsim. Pereitais metais mes turėjome, 366 dienas, ar taip?

—Taip!

—Jus miegate kasdien aštuonias valandas, ar taip?

—Taip!

—Tai sudaro trečią dalį per metus, t. y. 122 dienas, lieka 244 dienos, ar taip?

—Teisingai.

—Kiekvieną dieną aštuonias valandas jus esate laisvas; tai sudaro irgi 122 dienas. Lieka irgi 122 dienos.

—Jus visiškai teisus!

—Sekmadieniai jus nedirbate, tai 52 dienas atmesim, — lieka 70 dienų.

—Taip.

—Šeštadieniai dirbate tik tai pusę dienos, tai per metus sudaro 26 d.,—lieka 44 dienos.

Taip, taip, teisingai.

—30 dienų jus turėjote atostogų, teisybė?

—Lieka 14 dienų. Metuose esti 9 dienos įvairių švenčių, lieka 5 dienos.

—Ta...i...p...

—5 dienas jus sirgote

—Teis...ing...ai...

—Taigi, tamsta visus metus nieko nedirbai! Tai už ką pakelti atlyginimą?

LAIMES BANDYTOJAS

Viename didmiesčio primiestyje, kur per traukinio liniją galima pereiti ir tiltu viršum kelio ir tiesiai per bėgius, ena keleivis ir pirmą jo nežikas, abu su ryšuliais. Kad lengviau būtų pereiti, kad nereikėtų tūptų su ryšuliais į viršų ant tilto, nežikas pasiūlo eiti per bėgius. Vos tik perėjęs per bėgius, nežikas atsusuka į keleivį ir taria:

—Tamsta vis dėlto turi laimę!

—Kodėl,—nustemba keleivis.

—Dėl to, kad visai neseniai aš ėjau pro čia panašiai su kitu keleiviu ir lig tik pažiūrėjau atgal, jau mano geradaris gulėjo ant bėgių negyvai pervažiuotas.

KĄ PADARYSI

Laivas pamažu plaukia. Prie kapitono prieina apysenė ponija ir taria:

—Kodėl taip palengva plaukiame?

—Kad miglos aplinkui!

—Bet juk žvaigždės matyti!

—Ką padarysi, juk ne į ten mes plaukiame!

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434—Tel. Central 4411-2
Valandos ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818.

Ketvirtadieniai ir Sekmadieniai—pagal sutartį.

JOSEPH J. GRISH
LIETUVIŠKAS ADVOKATAS

1171 N. Dearborn St.
Telephone: Yards 1001
4631 SO. ASHLAND AVENUE
Res. 6515 So. Rockwell St.
Telephone: Republic 9723

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS

7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso Tel. CENTRAL 1824
Namų Tel.—Hyde Park 3395

KAL & ZARETSKY
LIETUVIAI ADVOKATAI

6322 So. Western Ave.
VALANDOS:
Panedėlij, Utarinke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare.
Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 2 iki 6 v.v. Subatoj nuo 12 iki 6 v.v.
Tel. Prospect 1012

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 20 metų praktikas, visų garantavimas. Optometriškai Akių Specialistas. Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, sveigtinų, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitašo trumparegystę ir tolieregystę. Prirengia teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj tiktai pagal susitarimą. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmą.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampus Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro. trečiadieniai ir sekmdeniai pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Ofiso Tel. Yards 6921

DR. BERTASH
756 West 35th St.

Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107

Ofiso Tel. Virginia 0036
Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8 val. vakaro
Rezidencija:
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos —9—10 A. M.
Nedėlio pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS-CHIRURGAS, X-RAY

Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 ak.
Tel. Seeley 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472
Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.

DR. ST. NAIKELIS
Physician and Surgeon

3103 SOUTH HALSTED ST.
Res. 3261 So. Halsted Street

Dr. A. J. Shimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

OFISAI

4302 S. Fairfield Ave. Laf. 8014
Valandos nuo 2 iki 4 val. p. p.
4735 S. Western Blvd. Laf. 0361-8016
Valandos:
7—9 vakare kasdien. Ned. 9—12 r.

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: Prospect 1930

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Tel. Yards 2246

Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Seredomis pagal sutartį.

Kiti Lietuviai Daktarai

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų
ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniai tik susitarus
Phone YARDS 7299

Tel. Office Weptworth 6330
Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis
Moteryų ir vaikų ligų gydytoja

6900 So. Halsted St.
Valandos 1—4 po pietų, 7—8 vak.
išskyrus seredomis ir subatomis

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 31 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokių elektros prietaisais.

Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS

4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandal diena.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas Yards 0994

Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 vak. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 2400

CRANE COAL COMPANY
3332 So. Long Avenue
Tel. Portsmouth 9022

POCAHONTAS Mine Run
(Screened) Tonas \$7.50

SMULKESNĖS DAUG PIGESNES
Pirkant 5 Tonas ar Daugiau
SI KAINA TIK TRUMPAM LAIKUI

Moterys—žiurėkit!

JUS GALIT LENGVAI ĮSIGYTI
ROGERS SIDABRA

MADE BY ONEIDA LTD.

HOLLYWOOD VOGUE Design

6 ŠMOTAI
AUKŠTOS RŪSIOS

- 1 Peilis
- 2 Šaukštelės
- 1 Šaukštas
- 2 Šaukštukai
- SU 6 KUPONAIŠ TIKTAL.

Dežė \$1.75-35c extra

99c PER SET

with CERTIFICATE of Lifetime GUARANTEE

Taupykit Kuponus

Kitur Kainuoja \$2.75

GALIT GAUTI TIEK SETŲ KIEK NORITE.
TURIME EXTRA GABALUS IR DEŽE

VERTINGAS SIDABRINIŲ DAIKTŲ KUPONAS

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užsakymai per telefoną neprimami ir kuponai turi būti asmeniškai pristatyti į ofisą. Tie, kurie gyvena užmestyje, gali atsivesti kuponus ir pinigų paštą, bet turi atsivesti ekstra 15c pašto ir pakavimo išlaidoms padengti arba išvisi \$1.14. Užsakant dežę paštą, reikia atsivesti ekstra 35c. Dežė ir persiuntimas paštą \$2.10.

Štundų ..... kuponus. Taipgi pinigais .....

Atsųskit man .....

Vardas .....

Adresas .....

Miestas ..... Valstija .....

VIDURAMŽIŲ BURTŲ IR PRIETARŲ KODEKSAS

HEXENHAMMER—RAGANYSTĖS BIBLIJA IR BAUDŽIAMASIS KODEKSAS. — LIUDNOS SUKAKTUVĖS IŠ TAMSĮJŲ VIDURAMŽIŲ.

Neseniai sukako 450 metų nuo vienos baisios knygos pasirodymo, kuri išaukė daug sunkių nelaimių žmonijai. 1487 m. pavasarį du vokiečių vienuoliai, Henrich Kraemer, pravarde Institor ir Jacobus Sprenger, baigė savo garsųjį veikalą Hexenhammer (Raganų Plakuką, kuris buvo išspausdintas ir išleistas keletą metų vėliau vardu Malleus Maleficarum. Ta knyga puola burtininkus, kuriuos kaltina visomis pasaulio blogybėmis. Tas žiaurus ir fanatiškas veikalas juos kaltina "pasaulio prakeikimu" ir kviečia minią juos rišti prie gedos stulpų, mesti į laužus.

Tas veikalas, Malleus Maleficarum, daugiau kaip tris šimtus metų išbuvo kodeksu, normuojančiu papročius ir nustatančiu mūsų pasaulio supratimą. Paskutinė 28 laida išėjo 1669 m., kuri dar turėjo aukų net devynioliktojo šimtmečio aušroje!

Bažnyčia pradžioje nenorėjo nieko apie tai žinoti. Ji griežtai neigė burtininkų ir burtininkų buvimą. Bažnyčios rašytojai, kaip Agobardas Lyjonietis (820), Regino de Prum (906) ir Burkhardas iš Wormso daugiau ar mažiau griežtai pasisako prieš kvailą tikėjimą burtais, burtininkais ir kitais antgamtiškais piktos dvasios įrankiais. Tačiau padėtis pradeda keistis, kai vis labiau tapo jurtami kai kurie "eretiški" ir "schizmatiški" judėjimai. Geriau su tais judėjimais kovoti ir pažeminti juos minios akyse buvo pradėtas skelbti ryšis tarp erezijos ir raganystės. Kaltinamieji eretikus esant velnio sąjungininkais ir darant visokius

isivaizduotas eibes tikintiesiems, bažnyčios kovotojai puikiai išnaudojo žmonių prietarinę sąveiką.

Pradedant XIII šimtmečiu Vokietijoje erezija ir raganystė tampa neperskiriamos sąvokos, ir vienuoliai domininkonai veda su lygiu įnirtimu kovą tiek su pirmu, tiek su antru. Tačiau tikrasis kryžiaus karas prieš raganystę prasidėjo tik po dvidejų šimtmečių išleidus bulę Summis desirantes affectibus, kuria 1484 m. popiežius Innocentas III oficialiai sutapatino sąvokas: ereziją ir raganystę.

Faktiniai iniciatyva priklausė dviem Vokietijos vienuoliams Heinrichui Kraemerui — Institoriui ir Jacobui Sprengeriui. Jų fanatizmas išplėtė iš popiežiaus tų nelemtąją bulę. Abiem vokiečių ekzeziastams buvo suteikta teisė vesti karą su burtininkais, naudojant visas tas priemones, kurias jie palaikys reikalingomis. Tam tikslui be atskalbinėjimo paramą jiems turėjo teikti visa dvasininkija.

Nuo tos dienos du vokiečių inkvizitoriai pradėjo tikrą "burtininkų" ir "raganų" medžioklę po visą kraštą. Visur liepsnojau laužai, o žuvusiųjų šeimoms belikdavo vien apverkti savo nario tragišką galą. Skleisdami ištūkstantais ekzemplioriais savo knyga, inkvizitoriai padarė iš Hexenhammerio naują nelaimingosios Vokietijos bibliją. Patetiški ir gabūs žodžių meistras, tie du broliai mokėjo pataikauti žemosios minios aistrą. Iš savo knygos jie padarė kodeksą, pagal kurį nuo tol turėjo būti vedami visi procesai prieš raganus.

NUŠOVĖ UOŠVĮ — 65 metų South Bend, Ind., gyventojas William Kreuger (viršų) nušovė savo uošvį Jefferson Werner, 92, susiginijęs su juo dėl vasarnamio. Krueger, dabar suimtas, taipgi pašovė savo podukrą ir jos vyrą.

Pirmoji knygos dalis kalba apie raganavimą bendrai, antroji dalis raganystę rušimis, jas charakterizuoja ir nurodo jų veikimo pobūdį. Pagaliau, trečioji nustato teisinę procedūrą ir baudžiamąsias sankcijas, kurios paliečia tos rušies nusikaltėlius.

Velnius, rašo autoriai savo įžangoje, nemiega niekad. Jis visada pasiroošęs ir pasiružęs daryti pikty ir žalą žmogui. Tam tikslui (kuris yra jo vienintelis raison d'être) visos priemonės jam geros. Štai kodėl jis imasi talkon burtininkus ir raganus, kurie yra tik paprastai įrankiai jo rankoje. Klausydami piktosios dvasios įsakymų, pastarieji leidžiasi į visokiausias blogybes. Jie išjuokia krikščionių tikėjimą, jo papročius, ceremoniją. Jie išaukia audras ir skandina laivus juroje. Jie padaro nevaisingais moteris ir gyvulus. Jie platiną limpmas ligas, įstumia mirtinguosius į pavojingiausias pagundas ir gardžiuojasi mažų kudiškių kepsniais... Burtininkai ir raganos leidžiasi į sodomiškus pasisaginimus su šėtonu, kuris tais atvejais įgauna gyvulio apraišką. Demonai ir burtininkai susitinka sutartose vietose, kur jie šoka ir linksminasi, niekindami visą, kas yra švėčiausia.

Pagal Hexenhammerį, moterys esančios daug labiau palinkusios šėtono gundymui. Tai yra jų vidinė silpnybė, o be to, ir pats jų pavadinimas femina yra ne kas kitas kaip sutrumpinktas fides minus t. y. "mažiau tikėjimo". Savo tezės parėmimui autoriai dar kartą cituoja Senekos pastabą: "Motėris, palikta pati sau, visada mąsto ir protauja blogai".

Tokio pobūdžio kalamburų ir patarlių parentas, raganavimas vis labiau ir labiau buvo priskiriamas moterims.

Tačiau nuostabiau, kad yra išlikę skaitlingi protokolai, pasirašyti pačių kaltinamųjų, kurie prisipažįsta raganavimu, įskaitant ir puotas, per kurias, piktosios dvasios įtaškoje, jie valgė keptą žindukų kudiškių mėšą. Dažnai moterys, iš anksto žinodamos, kad yra pražuvusios, apkaltdavo save dar baisesniais darbais, nei yra kaltinamos. Juos apipasakodamos ir aprašydamos ritualą, jos visada duoda tiksliai smulkmenas iš Hexenhammerio.

Vienuoliai savo knygoje su dideliu malonumu labai smulkiai nupasakoja tas gudrybes, kurių griebiasi burtininkai apsukti žmonems galvas ir priversti juos daryti nusikaltimus ir atsiduoti gašlumui. Abu "moralistai" nučina taip toli malonumą ir ištvirkavimų pažinime, kad pradeda dveikyti psichopatologija. Jų supratimu visi tie iškrypimai yra nuodėmės prieš Pasaulio Gėrio principą, kurį įkūnyja Dievo didybė. Todėl

nusidėjėliai galėję būti baudžiami tik skaistintoja ugnimi, kuri, suryja jų kūną, išlaisvina iš to purvino kalėjimo jų nemirtingą sielą... Kitoje veikalo dalyje nurodyta tardymo procedūra ir išvadytos kankinimo priemonės bei kančių laipsniai, kurie dera panaudoti, kad privesti kaltinamuosius prisipažinti.

Ak, tas dorasis Jacob Spenger buvo stačiai nenuilstantis! Vien tik dvejuose Constancijos ir Ravenbergo miestuose per vienius metus jis sudegino keuriasdešimt aštuonias moteris, visas jaunas ir gražias, tarp aštuoniolikos ir trisdešimt ketverių metų.

Nors eilė popiežių, kaip Aleksandras VI Bodžia, Julius II, Leonas X, Adianas VI ir kt. savo bulėmis parėmė Hexenhammerį ir išplėtė jo jurisdikciją visai Europai, vis tik atsirado iš kitos pusės ir kiti, bei švietųjų protų, kurie pasisakė prieš tos knygos teorijas ir net išdrįso visiškai neigti burtininkų buvimą. Taip, pavyzdžiui, pamokslininkas Baltazaras Berri iš Amsterdamo savo rašte Be-tooverde Wereld (Užburtas pasaulis) griežtai atsisako tikėti burtams ir griežtai puola Hexenhammerį. Taip pat ir vokiečių jėzuitas Fr. von Spre, dalyvavęs, kaip dvasininkas, prie daugelio raganų sudeginimo, galop pradeda abejoti bylų ir sprendimų verte. Jo knyga "De processu contra Sagas", išėjusi 1593 m., duoda daug įdomių priešasčių, todėl to jėzuito vienuolio protas pasipriešino bažnytinės vyriausybės pažiūroms.

Tačiau nepaisant tų ir daugelio kitų šviesesnių vyrų balsų XVII ir XVIII amžiais, dvejų vokiečių nelemtoji knyga ilgam išleikė savo įtaką. 1781 m. Sevilijoje buvo sudeginta viena moteriškė, o Kadiške 1782 m. sudeginta antra, abi apkaltintos raganavimu. Tačiau štai vienas dar labiau neįtikėtinas faktas: 1799 m. Posene valstybinis teismas, remdamasis Hexenhammeriu, pasmerkė mirtį tują vyrą, nes, kaip buvo nurodoma kaltinamojo veiksmo priminė fanatikų Kraemerio ir Sprengiero nurodytus "kriterijus".

L. M. Norkus

AMBROSIA & NECTAR

Beer Distributor

GERKIT tik GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prieto, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarimą.

2415 W. 64th Street. Tel. Hemlock 6240

Čionai Lietuviai Perka!!!
APSILDYMA — FLUMBINGA — MALEVA
LINK-BELT STOKERIU CENTRAS

Pirkite kur visi Lietuviai Perka!
South Center Plumbing & Heating Supply Co., Inc.
N. W. kampas State ir 55th St.
VISI TELEFONAI — ATLANTIC 4290 — VISI TELEFONAI

Gasos Šiluma

PIRMA PATOGUMU SVARUMU IR PARANKUMU

TIKTAI \$15¹⁴* MENESY
(*Vidurkis penkių kambarių namo apšildymui 8 mėnesių šildymo laikotarpiui)

"Mes randame, kad Gasos Šiluma yra visai patenkinanti. Mes įstijdom, kad tai yra kaip tik, kaip Gasos Bendrovė ji mums perstatė."
Pauline Matanovich, 5235 Sawyer, Chicago.

Gasos Šiluma Yra Verta Daugiau Nes Ji Padaro Daugiau

- Tikrumoj Gasos Šilumą galima įrengti bet kokį namą — seną ar naują. Gasas tai idealus kuras dėl garo šilumos, karšto vandens, ar karšto oro šilumos. Užtruk tik kelias valandas pakeisti jusų dabartinį šildytuvą į pilnai automatine gasos šilumą.

Kreipkitės, rašykite ar telefonuokit Wabash 6000 dykam apskaitavimui kiek kainuotų namų apšildymas gasu.

GASO ŠILUMA yra vienintelie 100% Automatiška šiluma

MODERN COOKERY... CONSTANT HOT WATER... SILENT REFRIGERATION... GAS HEATING
THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY
PHONE WABASH 6000

TAUPLYKIT KUPONUS

UŽ MAŽUS PINIGUS ĮSIGYSIT GRAŽŲ IR BRANGŲ INDŲ SETĄ

Kasdien per savaitę laiko, nuo šeštadienio iki šeštadieniui Naujienose šilps skirtingos rūšies kuponas. Su tuo kuponu gausit kupone pažymėtus indus.

DAR TURIME INDŲ PAŽYMETUS PIRMESNIUOSE KUPONUOSE

Kas nori gali dar pradėti taupyti sau puikius, tikru aukso paausnotus indus, tik PASISKUBINKIT, nes mažai jų beliko.

Indai yra aukščiausios rūšies ir daug brangesni, negu mokėsit Naujienoms su kuponu. Išskirkit kuponą šiandien ir pradėkit rinkti gražius šešiams arba 12 asmenims setus.

Darbas, Taupa -- Gyvenimo Palaima

Leiskit Mums Pasirupint Jūsų Vargais

... visi jūsų rūpesčiai neturi pamato. Jei reikia pinigų... jei manai pirkti namus... senus pataisyti... jei turi pinigų ir nori kitiems padėti, pirmą ateik į NAUJINIŲ SPULKA. Patarimas ir patarnavimas čia nieko nekainuoja

Užtikrink savo indeliams tikrą apsaugą ir pelną
Čia visų INDELIAI APDRAUSTI IKI \$5,000.00

LITHUANIAN BUILDING, LOAN AND SAVINGS ASS'N.
1739 SOUTH HALSTED STREET
TELEFONAS, CANAL 8500

Chicago's Draugijų, Klubių Valdybos 1938 Metams

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1938 METAMS: Walskis—pirm., 3841 Evergreen Ave., tel. Belmont 7678; John Kuprevičius—vice-pirmininkas, 3446 W. Pierce Ave.; Anton Lungevicz—nut. rašt., 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 2286; S. Buneckis—finans rašt., 3247 Beach Ave.; A. Zillius—kasierius, 3327 Le Moyne St.; T. Kubilius—maršalka, 3222 Pierce Avenue.

JAUNU LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTISKO KLUBO VALDYBA 1938 METAMS: J. Ruta — pirm., 8141 So. Halsted St.; P. Pazulis — pirm. pagalb., 3427 So. Halsted St.; S. Kunevičia—nut. rašt., 3220 So. Union Ave.; F. Kasparas — fin. rašt., 3634 So. Lowe Ave.; W. Dulevičia—kont. rašt., 812 W. 33rd St.; J. Balčiūnas—Kasierius, 3200 So. Lowe Ave.; J. Ariūnas—apieknas kasos, 3623½ So. Emerald Ave.; P. Kunevičia — apieknas kasos, 3201 Green St.; K. Valaitis—apieknas ilgionių, 7104 So. Emerald Ave.; W. Dulevičia—korespondentas. Laiko susirinkimus kas mėnesį pirmą penktadienį. 7:30 val. vakare. Cicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St.

CHICAGO'S LIETUVIŲ DRAUGIŲ SKYRIAUS ROSELANDO LIETUVIŲ KULTURO'S DRAUGIŲ METINIS SUSIRINKIMAS įvyko, sausio-Jan. 7 d. 1938 m., kuriame išrinkta valdyba 1938 metams sekančiame sastate: Pirm. —Antanas Sudentas, 10036 So. State St.; Vice-pirm. — Mike Sinko, 115—E. 104th Pl.; Nut. Rašt.—Franas Puokorius, 10831 So. Edbrooke Ave.; Sekr. ižd.—Stasys Yurčio, 209 — E. 107th St.; Iždo Glob.—Walter Stulpinas, Petras Krasauskis; Maršalka—Kastas Remutis; Skyriaus Kasierius — Magdalena Sudentas; Atstovas į Lietuvių Kongresą —Antanas Norbutas, 1033 W. 103rd St. Draugijos susirinkimai kas naujo mėnesio pirmą ketvirtadienį, 7:30 val. vak., Darbininkų Sveitinėje, 10413 So. Michigan Avenue.

ZAGARIEČIŲ KLUBO VALDYBA 1938 METAMS: Pirmininkas—Petras Arlauskas, 1947 N. Cleveland Av., Chicago, Ill.; Pirm. pagalb. —ninkas—Alexas Niprikas, 4015 W. 13th St., Chicago, Ill.; Protokolo Raštininkė — Sofija Ambrozaitė, 11731 So. Indiana Ave., Chicago, Ill.; Finansų Raštininkė — Ona Uškuraite, 1829 North Dearborn St., Chicago, Ill.; Finansų Raštininkės Pagalb. — Emilija Ramašauskienė, 1218 South Independence Blvd., Chicago, Ill.; Kasierka—F. Ambrozienė, 11731 S. Indiana Ave., Chicago, Maršalka—William Putris, 4730 So. Springfield Ave., Chicago, Ill.; Korespondentas — Juozas Balakas, 1414 So. 49th Court, Cicero, Ill.; Kasos Globėjai—Juozas Keturakis, 1625 So. 51st Ave., Cicero, Ill.; Steponas Niprikas, 852 West 38 St., Chicago, Ill. Susirinkimai laikomi vieną sykį i mėnesį kas ketvirtą nedėdienį pirmą valandą popiet Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill.

DRAUGYSTĖ PALAIMINTOS LIETUVOS VALDYBA 1938 METAMS: John Jackas— pirmininkas, 6504 So. Rockwell St.; Adam Subaitis —vice-pirm., 1947 String St.; Gasper Pakeltis—nut. rašt., 4019 So. Artesian Ave.; Frank Micklin Jr. — finansų rašt., 4917 South Komensky Ave.; Frank Medalinuskis—kasierius, 3159 Emerald Av.; Frank Margzevičia—kontr. rašt., 4348 o. Washtenaw Ave.; B. J. Jakaitis — Auditorijos atstovas, 826 W. 34th Pl.; A. Subaitis, A. Tamevičia ir P. Augustinas — Trustees.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ VYRU IR MOTERU PASALPINIO KLUBO VALDYBA 1938 M.: Pirm. George Medalinuskas, 233 Central Ave.; Pirm. Pagalb. Frank Staniolis, 3950 Gladys Ave.; Prot. Rašt. Mary Medalinuskas, 233 So. Central Ave.; Fin. Rašt. Chas. Kattalo, 4676 W. End Ave.; Kont. Rašt. Vincentas Manikas, 17 So. Springfield Ave.; Kasos Grobėjai: Mike Davidson, 3917 14th St.; Juozas Bruchas, 3837 W. Polk St.; Kasierius Mike Kazunas, 3508 Gunderson Ave., Berwyn, Ill.; Maršalka Juozas Zubovičius, 530 So. Lawrence Ave.; Klubo gydytojas: Dr. Margeris, Tel. Boulevard 8483; Korespondentas —Joe. Gardauskas.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS CLUB, POLITICAL AND BENEFICIAL OF THE 12-TH WARD VALDYBA 1938 M.: J. Juska, Pirmininkas, 2419 W. 43rd St., Tel. Lafayette 5424; J. Valinckas, Pirm.-Pagalb., 3423 So. Morgan St.; Paul J. Petraitis, Nutarimų Rašt., 4223 So. Wells St., Tel. Victory 8770; Helen Gramontienė, Kasierius, 4535 S. Rockwell St., Tel. Lafayette 2418; Frances Wittis, Fin. Rašt., 4469 Archer Ave., Tel. Lafayette 1374; F. Krasauskas, Kontrolės Rašt. 4353 So. Maplewood Ave.; J. Jesunas, Kasos Globėjas, 2440 W. Pershing Road; Dr. A. J. Manikas, Daktaras Kvotėjas, 4070 Archer Ave., Tel. Lafayette 3051; A. Saldukas, Teisėjas, 4038 Archer Ave. Susirinkimai laikomi kiekvieną trečią sekmadienį, kai 1:00 val. popiet, Hollywood Hall, 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill. Į Klubą priimami vyrai ir moterys nuo 16-ros iki 45 metų amžiaus lygiomis teisėmis.

Chicago Lithuanian Society

CHICAGOS LIETUVIU DRAUGIJA

Fasalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kultūros Draugija
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas Canal 0117

VALDYBA

K. KAIRIS, prezidentas
K. AUGUSTAS, vice-prezidentas
V. MANKUS, sekretorius
J. DEGUTIS, išdėtininkas
P. GALSOKIS, trustis
P. MILASEVICIUS, trustis
P. MILLER, finansų sekretorius
DR. MONTVIDAS, Dr.-jos Daktaras, K. GUGIS, Dr.-jos Advokatas, J. P. VARKALA, Draugijos Auditorius

CHICAGOS LIETUVIU D-JOS SUSIRINKIMAS

Šiandien įvyks Chicagos Lietuvių Draugijos susirinkimas Masonic Temple salėje, 1547 N. Leavitt St. Prasdės 7:30 val. vaakro.

Tai bus pirmas žiemos sezono susirinkimas, todėl turėsime ir programą. Kalbės Dr. A. Montvidas. Jis rengiasi panaikinti vėliausius pasaulio įvykius, kurių pastaruoju laiku buvo labai daug.

PIJUS DUBICKAS

Taigi netekome dar vieno veterano, kuris savo laiku Amerikos lietuviuose itin svarbų vaidmenį vaidino. Kalbu čia apie velionį Pijų Dubicką, kuris pasimirė spalio 3 d., o palaidotas liko spalio 6 d.

Velionis Dubickas jau pradėjo veikti Amerikoje tuo laiku, kada kai kurie mūsų be kelių bėginėjo arba visai dar nebuvome gimę. Tai buvo prieš 44 metus, kada jis atvyko į Scranton, Pa., ir ten tuoj pradėjo veikti.

Mums tiesiog sunku ir įsivaizduoti, kokios tada buvo veikimo sąlygos. Iš Lietuvos atvykę žmonės daugiausia buvo beraščiai, — nei skaityti, nei rašyti nemokėjo. Maža to: jie ir šiaip be savo kaimo, be savo paraprijos miestelio, beveik nieko nebuvo matę. Kunigas jiems buvo didžiausias autoritetas: ką jis sakė, tai buvo šventa.

Atvykę į Ameriką tie lietuviai irgi tuoj pasidavė kunigų įtakai. Ir štai tarp jų žmonių, kurie pasižymėjo dideliu fanatizmu, kurie tiesiog buvo kurstomi laisvesnės žmonės mušti, velionis Dubickas pradėjo veikti. Jis buvo lyg ir Dr. Šliupo leitenantas: drauge su juo važinėjo po lietuvių kolonijas ir sakė prakalbas... ir drauge su juo stengdavosi išnešti savo kudasų sveiką, kai sufanatizuota minia, dvasininkų kurstoma, pradėdavo bombarduoti kalbėtojus kiaušiniiais, tomatėmis ir kitokiais dalykais.

Iš Lietuvos velionis Dubickas atvyko beveik be jokio mokslo, — moko tik skaityti ir šiek tiek rašyti. Tačiau jis atsivežė nepaprastą smalsumą ir norą mokytis. Ilgai nedelėdamas jis ėmė lankyti vakarines mokyklas ir šiaip savo jėgomis lavintis. Be to, labai daug skaitė. To dėka jis per trumpą laiką tiek išsilavino, jog galėjo prakalbas sakyti. Pramokęs anglų kalbos, Dubickas pradėjo lankyti elektrinių kursų, kuriuos sėkmingai ir baigė.

Iš Serantono Dubickas išsikėlė į Philadelphiją, kur vienu tarpu ėjo "Kovos" administratoriaus pareigas.

I Chicago velionis Dubickas atvyko bene 1907 m. Čia jis irgi tuoj stėjo į darbą. Daugiausia jis veikė laisvamanių tarpe, kurių organizacijoms yra pasakęs daugybę prakalbų. Be to, jis važinėjo po artimesnes kolonijas ir ten organizavo laisvamanių kuopas.

Chicagos Lietuvių Draugijai velionis Dubickas priklausė per dvidešimt su viršum metų. Rodosi, bene 1917 m. jis ėjo draugijos prezidento pareigas. Tai rodo, jog budamas jaunesnis mūsų organizacijoje jis nemanžai veikė. Tokiu būdu ir draugija netenka asmens, kuris jai buvo daug nusipelnęs.

Kaip apie žmogų, tai apie velionį Dubicką galima pasakyti tiek: jis buvo labai simpatingas ir gero būdo žmogus. Nors per paskutinius kelis metus jis gyveno gana vargingai, bet nekuomet nebudavo nusiminęs. Kaip tik priešingai: jis visada budavo linksmas, nusišypsavo ir mėgdavo pajuokauti. Vienoje linksmoje kompanijoje (dar Dr. Karalius "bebebuvo" gyvas) velionis Dubickas juokais pasakė, jog jis jau "overtime" gyvenęs. Nuo to laiko "overtime" gyventi pasidarė itin populiarius posakis, kurį ypač mėgdavo kartoti pats velionis Dubickas.

Per paskutinius kelis mėnesius Dubicką pusėtinai vargino liga. Be to, žmonos mirtis jam buvo didelis smugis. Po žmonos mirties jis kažkaip susmuko ir žymiai pasikeitė, ir jau nebeatsigriebė iki pat savo mirties.

Tai tiek apie velionį Dubicką. Jo asmenyje mes netekome vieno įdomiausių senosios kartos žmonių, kuris savo laiku daug veikė tarp lietuvių.

KULTūros DRAUGIJŲ KONFERENCIJA

Visoms lietuvių kultūros draugijoms liko išsiuntinėti laiški, kuriais yra pranešama, jog konferencija įvyks spalio 30 d. Daržinių Svetainėje (10413 S. Michigan Ave.), Roselande. Visos valdybos yra kviečiamos dalyvauti konferencijoje, kadangi pagal pereinamą nutarimą valdybos nariai yra laikomi delegatais.

Šia programa mes ir vėl prašome kultūros draugijas pranešti apie delegatų skaičių. Vadinasi, kiek iš kurios draugijos delegatų rengiasi atvykti į konferenciją. Gautos tuo reikali iš anksto informacijos žymiai palengvins rengėjams darbą.

Tad malonėkite tas informacijas suteikti.

ROCKFORD, ILL.

Rockfordo Lietuvių Kultūros Draugijos reguliaris susirinkimas įvyks kitą sekmadienį, spalio 16 d., S. M. and S. F. svetainėje. Prasdės lygiai 2 val. po pietų.

Visi nariai yra prašomi būtina dalyvauti, nes turime labai svarbių reikalų aptarti.

Valdyba.

Greitai, kaip viena diena, praslinko trys vasaros mėnesiai. Dingo maloni ir jauki šypsa, kuri mus taip žavėjo. Dingo gražūs vaizdai, kuriuos sudarė žaliuojančios pievos ir įvairiaspalviai miškai.

Ar mums tai malonu ar ne, bet dabar mes susiduriame, kaip sakoma, akis į akį su žiemos sezonu. Parkai jau užsidarė, daržai nebežaliuoja. Apie vasaros pasilinksminimus vis mažiau ir mažiau bekalbama. Pradedama vis daugiau galvoti apie planus kultūrinei veik-

IS LIETUVOS

PREMIJUOS GRAŽESNIUS IR PATOGESNIUS NAMUS

KAUNAS — Miesto taryba, norėdama paskatinti statyti gražesnius namus, o taip pat gražiai sutvarkyti sodybas, jau 1935 m. nutarė gražius ir patogius namus premijuoti ir paskyrė dvi premijas už medinius namus, vieną premiją už mūr. namus—vilą, vieną premiją už namų fasadą, dvi premijas už gerą namo išorę ir sklypo sutvarkymą ir tris premijas už papuošimą balkonų ir namų fasadų gėlėmis bei žalumynais.

Premijos pinigais nemokamos bet premijuotų namų savininkai atleidžiami vienerius metus nuo įkainojimo mokesčio, o už papuošimą namų gėlėmis išduodami pagyrimo lapai.

Namams premijuoti kasmet sudaroma specialistų komisija. Šiais metais bus premijuojami tie namai, kurie pastatyti iki 1937 m. gruodžio 1 d. ir gražiai, planingai sutvarkyti sklypai 1938 m.

Namų ir sodybų savininkai, kurie nori, kad jų namai būtų premijuojami, turi pranešti Miesto s-bei, Statybos skyriui iki 1938 m. rugsėjo 20 d. raštu ar žodžiu.

KANKINAMI GYVULIAI

SUV. KALVARIJA — Turgai SUV. Kalvarijoje bėda du kartu savaitėje: antradienį ir penktadienį, bet pirklių turgyje iki 12 val. visai nematyt. Mat, įvairių ukio produktų ir gaminių supirkinėtojai rytą jau 6-7 val. išvažiuoja į pakeles už 3-4 km ir supirkinėja prekes, su tam tikrom kombinacijom. Supirkę mažus gyvulius ir paukščius, jie sumeta juos pakelėse į grabes. Gyvuliai surašioti kankinasi nuo saulės spindulių ar šiaip blogo oro dažnai labai ilgai, iki juos surankioja. Tokią prekybą reiktų uždrausti.

LIETUVA PIRKS DAR VIENĄ PREKYBINĮ LAIVĄ

KAUNAS — Rugsėjo 9 d. pietų metu iš Anglijos grįžo Lietuvos Eksperto Bendrovės direktorius ats. plk. Vladas Grudzinskas ir tolimojo plaukiojimo kap. Marcinkus ir vienas laivo mechanikas. Jie buvo deleguoti Lietuvos Baltijos Lloyd apžiūrėti pasiulytuosius pirkti laivus. Iš apžiūrėtų laivų komisija rado 2 visais atžvilgiais mums tinkamus. Jie geros konstrukcijos aprūpinti radijo siūstuvais ir net radijo telefonais, 2,500 tonų krovinių talpos. Jie lankėsi Grangemauthė, Kardise ir kt. Anglijos uostuose. Komisijai teko važinėti iš pietų į šiaurės Angliją, kad suradus laivus, kurie buvo kelionėse. Pakelyje jie aplankė ir Glasgovo parodą, kuri tą dieną ypatingai buvo iškilminga, nes ruošėsi sutikti karalienę motiną Mariją.

Pirmadienį posėdžiaus Lietuvos Baltijos Lloyd valdyba ir galutinai apsispręs, kurį laivą iš pasiulytų pirkti. VDV

lai, kuri vasaros metu buvo visiškai apsnudusi.

Rockfordo Lietuvių Kultūros Draugija irgi rimtai subruzdė ir yra pasiryžusi veikti. Štai lapkričio 13 d. pirmas draugijos vakaras, kuriame bus pastatyta komiška operetė "Mikado". Tai vienas geriausių ir populiariausių Gilbert ir Sullivan kurinių. Tą veiklą vadinami yra pakviesas iš Chicagos "Naujosios Gadynės" mišrus choras po vadovystę p. Jurgio Steponavičiaus.

Taigi, kaip matome, kultūriniai netrukus turės labai šaunią programą. — Žvalgai.

NENORMALI BUKLĖ MOKYKLOJE

SIAULIAI — Šiaulių mieste truksta patalpų pradžios mokyklos, todėl šiais mokslo metais VII ir IV mokyklos dirbs po vieną mėnesį popiet. VI-toje mokykloje popiet turės dirbti du skyriai. Pamokos prasidės 14 val. ir truks iki 17-18 val. Naujasis miesto burmistras, susipažinęs su tokia nenormalia bukle, pažadėjo dėti visas pastangas artimiausioje ateity mokyklų patalpų klausimą tinkamai sutvarkyti. Toj srity jau kai kas padaryta. Pav. Stoties g. viena pradžios mokykla tilpo senelių prieglaudos namuose, kur bendru koridoriu naudojosi ir mokyklos vaikai ir sergantieji, skrepliuojantieji seneliai, kas higienos atžvilgiu buvo visai nepakenčiama. Burmistras Linkevičius šiai mokyklai išnuomavo iš p. Cimkauskiu namus Pagyžių g. ir iš prieglaudos ją visiškai išskėlė. Cimkauskiu namuose, nors ir nevisai pritaikintose šių dienų mokykliniams reikalavimams, vis dėlto bus geriau, iki išsprends tinkamų patalpų klausimą.

UŽSIENIO KAPITALAI LIETUVOS AKCINĖSE BENDROVĖSE

KAUNAS — Visose Lietuvos akc. b-vėse dabar užsienio kapitalo yra 51 mil., 970 tūkst. Lt.

Valstybės savo kapitalais Lietuvos akcinėse bendrovėse skirstosi taip:

Belgija 17.8 mil. Lt, Vokietija per 12 mil. Lt, Švedija 6.12 mil. Lt, Čandija 5 1/2 mil. Lt, Anglija 4.7 mil. Lt, Amerika 2.6 mil. Lt, toliau eina Estija, Šveicarija ir kt. valstybės, turinčios po kelis šimtus tūkst. milijonų litų.

Belgijos daugiausia kapitalo investuota į elektros gaminių imones, vokiečių į popieriaus, poligrafijos, metalo ir kredito imones.

GIRTAS PADEGĖ NAMĄ

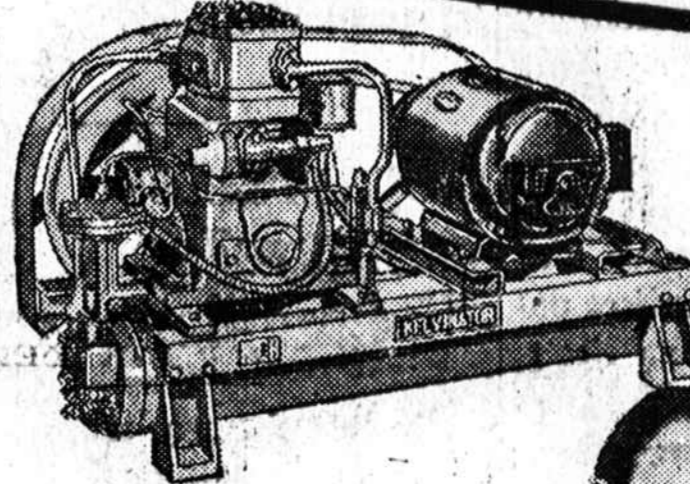
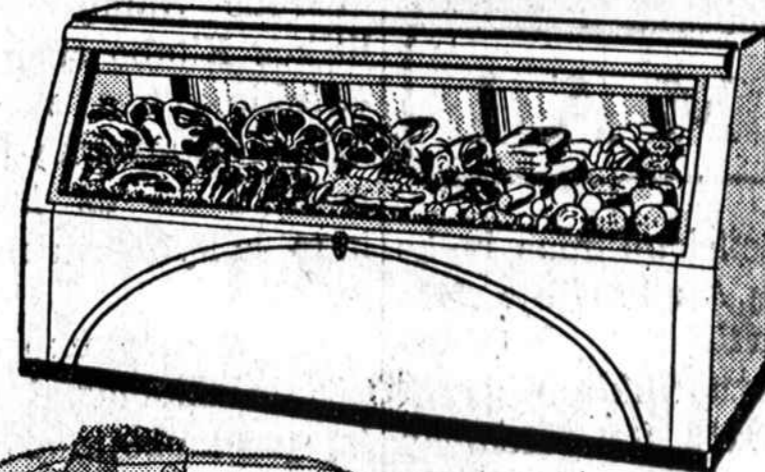
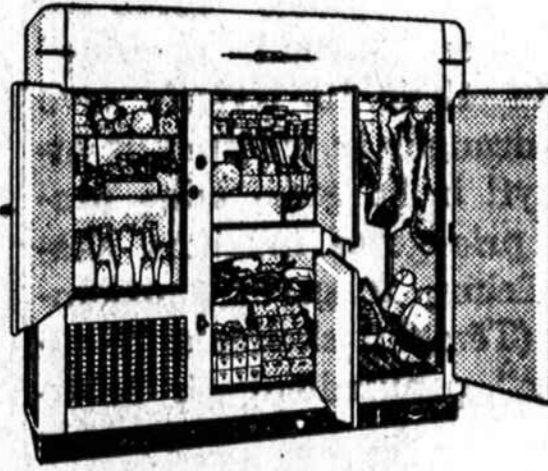
ALYTUS — Alytuje, Šilėlio g., rugsėjo 1 d. pil. Budrevičius įkaušęs parėjo į savo butą. Atsigulęs į lovą išbėrė degtukų dėžutę ir juos kažkaip padegė, nuo degtukų užsidegė lovoje šiaudai ir ugnis namo viduje. Sirena pranešė gaisro pavojų. Pribuvus gaisrininkams, pavyko greit gaisrą likviduoti namui nepakenčėjus.

Naudokitės Musų PILNU KOMERCINIŲ REFRIGERACIJOS PATARNAVIMU

Bučeriai . . . Kepėjai . . . Gėlininkai . . . Restoranai . . . Tavernai . . . Groceriai . . .

Kailiupirklių . . . Delikatesų . . . ir kitokios krautuvės . . .

• Musų refrigeracijos inžinieriai noriai padės jums suplanuoti šaldymo sistemą, šaldymo patalpas įrengti. Nėra jokių prevolių ar išlaidų už šį patarnavimą.

MAZAS IŠMOKEJIMAS

Klauskite apie mūsų 24 mėnesių išimokėjimo planą

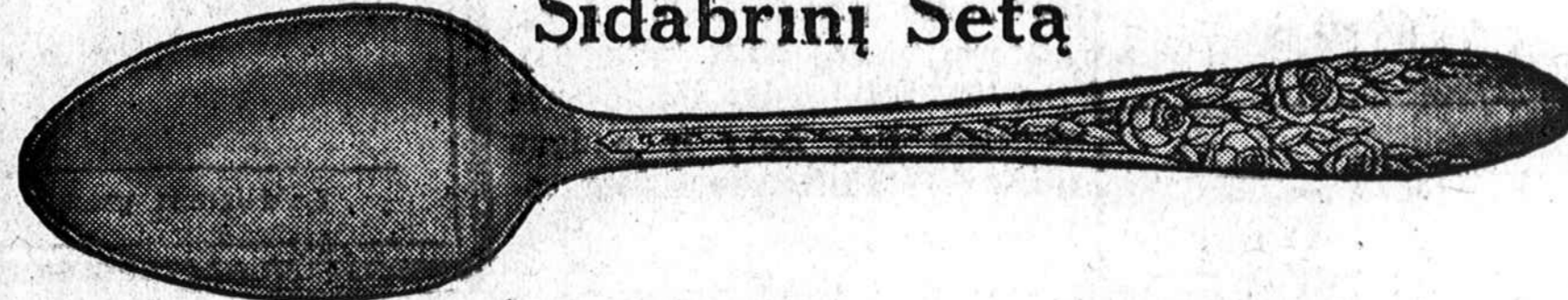
Tik pašaukite RANdolph 1200, Local 143 klausdami šio PİLNO elektrikinės refrigeracijos patarnavimo

COMMONWEALTH EDISON COMPANY
72 West Adams Street—RANdolph 1200, Local 143

CHICAGOS DIDŽIAUSIA IR MODERNIŠKIAUSIA RUSISKA IR TURKISKA MAUDYKLĖ po naują vadovybę A. SCHWARTZ ir DAVID SCHWARTZ Rusiškų vonios 50c, patogus kambariai 50c už naktį.
ROOSEVELT & KEDZIE BATH HOUSE
1133-39 SO. KEDZIE AVENUE Tel. Van Buren 3726
Naujas Chicagos Sunkumo Kilnojimo Klubas Namas.

Atsilankykite Pamatyti Šį GRAŽŲ 26-šių ŠMOTŲ "Rožių ir Lapukų" Sidabrinį Setą

Kas Naujai Sau Arba Savo Draugui, Be Agentų Tarpininkavimo, Užsirašys NAUJIENAS Metams,

Gaus šį puikų sidabrinį setą \$4.00

TIKTAI UŽ

CHICAGOJ NAUJIENOS METAMS	\$8.00	Kitur, Sov. Valst. ir Kanadoj NAUJIENOS Metams	\$5.00
26 Šmotų Setas	\$4.00	26 Šmotų Setas su persiuntimu	\$4.50
"Naujienos" Metams ir Setas	\$12.00	"Naujienos" Metams ir Setas	\$9.50

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

Prašau užrašyti NAUJIENAS ir pasiųsti setą:

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____

Gražus Indai Ir Sidabras Papuoš Jūsų Stalą

Gražiai paklotas su gražiais indais stalas sužavi nors ir paprasčiausią asmenį. Todėl gera ir sumani šeimininkė dabar turi gerą progą išgyti gražius indus už mažus pinigus.

Naujienos savo skaitytojams suteikia tokią progą. Pasiandokit ją pakol dar nevēmė. Dar galite gauti indų. Tėmykit kasdien kuponus Naujiene. Išsikiškite juos ir tuojais atsineškit į Naujienas. Indus galite gauti pamatyti, o paskui juos už keletą centų išgyti.

Taipgi už mažus pinigus galite gauti augsios rūšies Rogers sidabrinius setus.

DUODAME PINIGUS!

Jeigu reikia atnaujinti morgičius; jeigu norite taisyti namą; jeigu norite pirkti namą; jeigu budavoti namą,—

Kreipkitės į NAUJIENŲ SPULKĄ. Gausite ant lengvų išmokėjimų ir lengvomis sąlygomis.

Lithuanian Building Loan and Savings Association

1739 S. HALSTED ST.

Atdara kas dieną nuo 8 ryto iki 8 vakaro, išskyrus nešėdienesius.

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- APDRAUDĄ GYVASTIES GAUSITE

NAUJIENŲ

Raštinėje per A. RYPKIČIŲ

1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

Rudeninių Madų Knyga

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus už 15 centų. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

VILNIUS TURĖS BUTI GRAŽINTAS LIETUVAI!

REZOLIUCIJOS PRIIMTOS AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO CHICAGOS SKYRIAUS RENGAM VILNIAUS UŽGROBIMO MINĖJIME, KURIS ĮVYKO SPALIO 9 D., 2 VAL. PO PIETŲ, CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJ:

"Pasizadame vilniečiams teikti paramą jų kovose"

Masinis lietuvių mitingas, laikytas spalio 9 d., 1938 m., Lietuvių Auditorijoje po vadovybę Amerikos Lietuvių Kongreso Chicago skyriaus atstovaujancio 15,000 organizuotų Chicago lietuvių minėdamas 18-kos metų sukaktį nuo to laiko, kada Lenkija pasigrobė Lietuvos sostinę Vilnių ir trečdali jos teritorijos, kur žymi gyventojų didžiūma yra lietuviai, ir išklaušęs neginčijamus faktus apie Vilniaus ir Vilnijos lietuvių nepakenčiamą buklę, persekiojimą, jų mokyklų ir organizacijų uždarinimą, spaudos persekiojimą ir tautinės idėjos darbuotojų baudimą, da syki pareiškia —

Kad lietuvių viltys ir pasiryžimas nedingo, o stiprėja, kad Vilnius ir visa atplėštoji nuo Lietuvos teritorija vėliau ar anksčiau, vienu ar kitoku keliu, turės

Naujieniečių Kaziui Baronui Gražus Parengimas

Dalyvavo suvirš 300 žmonių

ROSELAND — Roselandiečiai, kartu su kitų Chicago kolonijų lietuviams, sekmdienį įspudingai pagerbė seną roselandietį veikėją, naujienietį ir "N." redakcijos narį Kazį Baroną, kuris tebeserga po sunkios operacijos, padarytos vasario mėnesį.

Roselandiečiai jam surengė vakarienę Stanciko salėje, 207 East 115th street. Svečių sutraukė suvirš 300, ne vien iš Roselando, bet net ir iš tokių tolimų Chicago kampų kaip Humboldt Parkas. Galima suprasti kodėl p. K. Baronas jaunos matydamas tokį skaitlingą būrį žmonių, susirinkusių parodyti jam draugiškumą ir pagarbą už naudingus, gražius darbus roselandiečiams ir visiems Chicago lietuviams.

Po vakarienės įvyko trumpas muzikalis ir kalbų programėlis, kurį pildė Pirmyn Choro dainininkai ir kalbėtojai, "Naujienų" redaktorius Dr. P. Grigaitis, "N." administratorė M. Jurgelienė, J. Pučkorius, A. Narbutas ir keli kiti vakaro dalyviai.

Vakaro rengimu rūpinosi Roselando lietuvių Scenos Mylėtojų Ratelis ir burelis draugu, po vadovybę p. Juozo Pučkoriaus, A. Narbuto, B. Liudkevičiaus, S. Diliaus, J. Grybo, Gailevičiaus ir kitų veikėjų. Valgių gaminimą tvarkė p. V. Pučkorienė, su pagalba pp. Gailevičienės, Narbutienės, Liudkevičienės, Grybienės ir kitų.

Parengimas buvo smagus, jaukus ir rupestingai suruoštas. Buves

Mėsa Pigi Šiandien Bellwoode

Bellwoode mėsa šiandien labai pigi. Nueik prie Chicago and Great Western gelžkelio bėgių ir pasirink tiek kumpių ir jautienos kiek tik gali pamešti. Ten įvyko prekinių traukinio nelaimė. Devyni mėšos prikrauti vagonai nusirito nuo bėgių ir sudužo.

Šiandien Darbininkų Balsavimui Armour Dirbtuvėse

Teisimas atmetė firmos reikalavimą balsavimus uždrausti.

Šiandien visose Armour Co., dirbtuvėse Chicago įvyks darbininkų balsavimai parinkimui unijos darbininkų atstovavimui derybose su menadžmentu.

Darbininkai turės pasirinkti vieną iš dviejų unijų: "kompaninė" unija — Employees Mutual Association of Chicago arba nepriklausomą C.I.O. uniją, United Packinghouse Workers Union.

Armour bendrovė ir "kompaninė" unija kreipėsi į teisumą prašydamos indžionkšino prieš federalę Darbo Tarybą, draudžiantį balsavimus laikyti, bet vakar federalis apeliacinis teisimas jų prašymus atmetė.

Toku būdu rinkimai šiandien įvyks. Jūs prižiūrės Federalės Darbo Tarybos atstovai.

Išviliojo \$2,650 Iš Bedarbių

Prokuratūra vakar suėmė du chichagiečius, kurie operavo "Statewide Reference Bureau", adresu 111 W. Jackson Blvd. Tai buvę darbu birža. Sumintieji yra, Jacques Chapard ir Laurence R. Gearhart.

Prokuratūra juos suėmė, kai 265 bedarbė mėrginos pasiskundė, kad jie išviliojo iš jų \$2,650, prižadėdami parūpinti darbus.

Plėšimai Chicagoj

24 valandų bėgyje Chicagoj paprastai įvyksta apie 10—12 stambesnių apiplėšimų ir vagsčių.

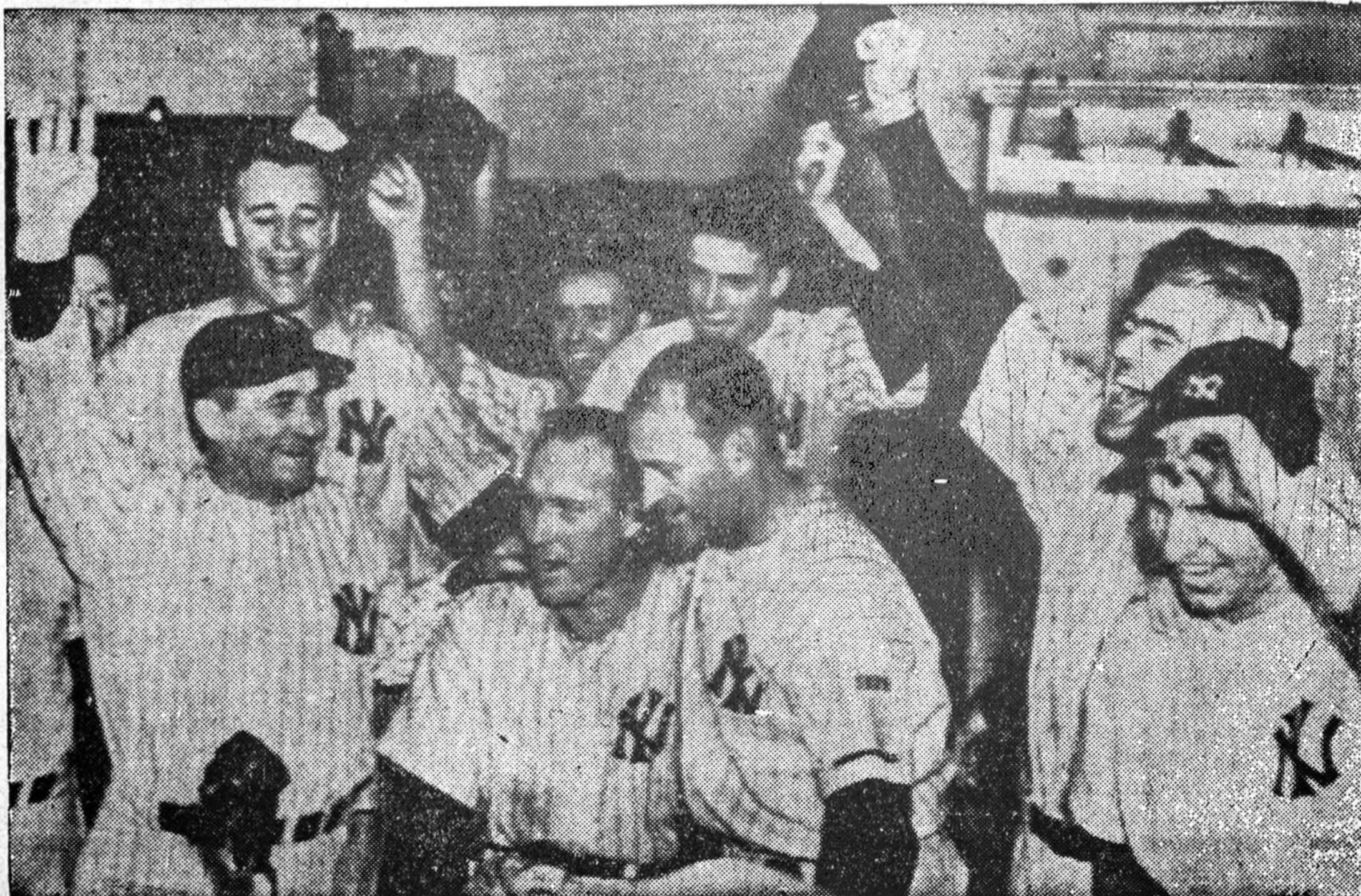
Per paskutines 24 valandas nukentėjo sekami žmonės: Carl Erickson, 8600 Stony Island ave. Prarado \$35. D. Russell, 1300 W. Sixty-ninth st.; \$71.50. David Shaiken, 5618 S. Ralcy cine ave.; \$88.08. William Sampson, 4242 N. Ashland ave.; \$6 ir laikrodį. Alvin Anderson, 4247 Ravenswood ave.; \$10 vertės laikrodį. Fred Anderson, 4422 N. Racine ave.; \$5. Joseph Obrinski, 1445 N. Paulina st.; \$9. V. Winkler, 2728 Giddings st.; \$3.50. Fred Widener, 8437 S. Seeley ave.; \$22.

TRYŠ ŽUVO SPROGIME — Trys įgulos nariai žuvo, o 33 pasisekė išgelbėti, kai Meksikos įlankoj sprogo šarvuotis "E. J. Bullock", gabenąs aliejaus transportą. Viršų degantis laivas po sprogo, apačioj — "Bullock" įgulos nariai ant laivo "Bernuth", kuris juos išgelbėjo nuo mirties vandenyj.

SUGRĮŽO IŠ ŠVEDIJOS — Pereitos savaitės pabaigoj iš Švedijos Amerikon sugrįžo filmų artistė Greta Garbo. Ji ten atostogavo su žymiu dirigentu Leopold Stokowski. Daug kalbų tarp žiopsotojų sukėlė keista savo plaukų šukuosenai.

DŽIAUGIASI — New Yorko Yankees komandos nariai po pasaulinio baseball čempionato laimėjimo pereitą sekmdienį. Džiaugsmai nebuvo galo, nes su čempionatu jie laimėjo nemažai pinigų. Yankees supliekė Chicago "Cubs", nacionalės lygos čempionus, keturis iš eilės sykius, neduodami "Cubs" komandai nė vienos progos atsigriebti. Yankees yra American lygos čempionai, o dabar ir pasauliniai.

"LIETUVA, KITOS MAŽOS VALSTYBĖS TURI PASITIKĖT SAVIM

Nėra Vilties, Kad Didžiosios Valstybės Jas Apgins

Gražus Vilniaus Užgrobimo Minėjimas Chicagoj Lietuvių Auditorijoje, Rengė Kongreso Chicago Skyrius.

Amerikos Lietuvių Kongreso Chicago skyrius sekmdienį po pietų surengė įspudingą Vilniaus Užgrobimo Sukaktuvių minėjimą, Chicago Lietuvių Auditorijoje.

Žmonių buvo pilnutėlė svetainė.

Vyriausiu minėjimo kalbėtoju buvo Dr. P. Grigaitis, "Naujienų" redaktorius. Pamatinė jo įdomios kalbos mintis buvo,

Bridgeporte Bandė Užpulti Jauną Moteriškę

Suėmė buvusio bootlegerio brolių J. Murphy

Prohibicijos laikais Chicago "darbavosi" "Big Tim" Murphy, garsus southsidės "bootlegeriš". Gengsterių kovai užėjus jis buvo nušautas.

Dabar į nemalonumus įsivėlė nušautojo brolis, James Murphy, 46 metų amžiaus, 6547 S. Union avenue. Jis sėdi Deering nuovados kalėjime už bandymą užpulti jauną moteriškę vienoj Bridgeporto iejoj.

Jo auka buvo Mrs. Virginia Šurna, nuo 3537 Wallace street. Ji skundėsi policijai, kad išlipusi iš gatvekario prie 35th ir Parnell. Murphy pradėjo ją sekti ir tol sekė, kol Mrs. Šurna nepasiekė tamsią ielą. Tada jis ją užpuolė. Bet užpultajai pasisekė iškukti, ji pradėjo šaukti ir subėgė kaimynai piktarę suėmė.

Aštriai Nubaudė Lietuvį Už Nelegalį Alkoholi

Gavo du metus federaliam kalėjime ir sumokėjo \$500

Federalis teisėjas John B. Barnes vakar aštriai nubaudė bridgeportietį lietuvį už pardavinėjimą nelegalio alkoholio. Paskyrė jam dviejų metų terminą Leavenworth federaliam kalėjime ir \$500 piniginę pabaudą.

Nuteistasis yra Bruno Venckus, 36 metų amžiaus. Jisai gyvena adresu 3303 South Union avenue.

Federalis prokuroras Daniel D. Glasser, kuris vedė bylą prieš Venckų, aiškino teisme, kad jo nuosavybėje buvo apie 300 galionų alkoholio, ir kad jis buvęs stambiausias tokio alkoholio "dyleriš" Chicagojė.

Kartu su Venckum vienu metų kalėjimo terminui buvo nuteistas Tom Fogliano, 42, nuo 2135 S. Michigan avenue. Jam taipgi teks sumokėti \$500 pabaudos.

Nušovė Žmoną Bevalydamas Šautuvą

Liudna Medžioklės Pabaiga

Grįžęs iš medžioklės, cicerietis Hollis Burrows, 1936 So. 50th avenue, atsisėdo virtuvėj ir pradėjo šautuvą valyti. Virtuvėj buvo ir jo žmona, Mrs. Grace Burrows.

Burrows manė, kad šautuvąs tuščias, be kulkų, tad drąsiai patraukė gaiduką. Šautuvąs šovė ir Mrs. Burrows kritė negyva vietoj. Kulka pataikė jai į širdį.

Antaradienis, spal. 11, 1938

Siunčiame Pinigus Lietuvon Ir Į Kitus Kraštus
Paštu ir Telegrama už prienamą kainą. Siunčėjui pristatome kvitą su gavėjo parašu. Ant pareikalavimo išsiunčiame pasiuntimo kvitas ir pinigų pasiuntimo ratas.
Naujienos
1739 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.